

Tobakken truer velfærden – også i vores sundhedsvæsen

Hvert år mister Danmark omkring 16.000 borgere som følge af tobakkens sygdomme. Det er et svimlende tal – svarende til, at der hver eneste dag dør 44 danskere som følge af tobak. Hvis et lille passagerfly styrtede ned dagligt med 44 mennesker ombord, ville politikerne på Christiansborg reagere øjeblikkeligt.

Men fordi tobakkens dødsfald kommer stille – i hjem, på hospitaler og plejehjem – har vi vænnet os til det. Den ligegyldighed må vi bryde.

Tobakkens pris for vores sundhedsvæsen

I den samlede **Region Østdanmark** – fra Gentofte og København til Næstved, Lolland og Bornholm – arbejder omkring **120.000 mennesker** inden for sundhed, pleje og omsorg: læger, sygeplejersker, terapeuter, social- og sundhedsassistenter og hjælpere. Hvis rygeandelen i sektoren svarer til landsgennemsnittet på ca. 14 %, betyder det, at over **8.000 af dem** med stor sandsynlighed **selv vil miste livet som følge af tobakken**.

Det er mennesker, vi ikke bare mister som kolleger – men som samfundets vigtigste ressourcer i pleje, behandling og omsorg. Tobakken rammer altså også dem, der passer på os andre.

Hver dag svarer tobakkens dødsfald i Region Østdanmark alene til, at en **hel hospitalsafdeling eller en ældreplejegruppe** går tabt. Det er ikke kun et sundhedsproblem – det er en langsom udhuling af vores velfærd.

Store forskelle – men samme udfordring

Rygeadfærden varierer markant i regionen: I Nordsjælland og hovedstadsområdet er rygeandelen blandt landets laveste, mens den på Lolland-Falster, Vestegnen og dele af Sydsjælland fortsat er blandt de højeste. Alligevel er vi i samme båd: Alle områder har brug for sygeplejersker, læger og omsorgspersonale – og vi har ikke råd til at miste flere af dem til tobakkens sygdomme.

Når vi mister et menneske i sundhedssektoren, mister vi ikke blot en medarbejder.

Vi mister en erfaren kollega, en mentor, en tryghedsskabende hånd – og et menneske, som vores fælles velfærd hviler på.

Et fælles ansvar – regionalt og nationalt

Kommunerne og regionerne kan gøre meget:

- De kan styrke **rygestopkurser**,
- skabe **røgfri miljøer** på hospitaler, skoler og arbejdspladser,
- og gå forrest med **forebyggelse og sundhedsfremme**.

Men uden støtte fra staten er det som at svømme mod strømmen. Derfor må **Christiansborg tage ansvar** og sikre, at den nationale tobaksindsats får politisk og lovgivningsmæssigt rygstød.

Der bør indgås en bred politisk aftale om, at **tobaksafgifterne hæves og automatisk reguleres hvert år med det dobbelte af inflationen**.

Højere pris på tobak er en enkel, effektiv og gennemprøvet metode til at sikre lavere forbrug af tobak.

En opfordring til regionens kandidater

Regionens kommende politikere ved, hvordan tobakkens sygdomme presser sundhedsvæsenet – de ser det hver dag på hospitaler, i psykiatrien og i ældreplejen. Derfor er min opfordring til alle kandidater til regionsrådet klar: **Brug jeres stemme og jeres partiforbindelser til at påvirke jeres kolleger på Christiansborg.** Hjælp kommuner og regioner i kampen mod rygning – både lokalt og ved at arbejde for en bred politisk aftale om, at tobaksafgifterne fremover **automatisk reguleres hvert år med det dobbelte af inflationen.**

Kommuner og regioner kan gøre meget, men de kan ikke løfte opgaven alene. Der er brug for, at Christiansborg hjælper os i kampen mod tobakkens sygdomme – både lokalt, regionalt og nationalt.

Når borgeren vinder, vinder hele Danmark

Når en borger stopper med at ryge, vinder alle:

- Familien får mere tid.
- Kommunen får flere skatteydere.
- Regionen får færre udgifter.
- Og sundhedsvæsenet får de hænder, det mangler.

Tobakken har i årtier været en stille katastrofe – men den kan stoppes. Det kræver, at regeringen, Folketinget, regionen og kommunerne står sammen og handler. For det er ikke kun patienterne, vi mister – **det er dem, der passer på os andre.**

==

Fakta: Tobakken i Region Østdanmark (2025 – estimerede tal)

Samlet befolkning (46 kommuner) 2,74 mio.

Andel af Danmarks befolkning ca. 46 %

Estimerede tobaksdødsfald i regionen (årligt) ca. 7.200

Andel af Danmarks tobaksdødsfald ca. 46 % af de 16.000 dødsfald årligt

Bemærkning Region Østdanmark ligger samlet set **en anelse bedre end landsgennemsnittet**, men med **store interne forskelle** – fra de laveste rygerater i Nordsjælland til de højeste på Lolland-Falster og Vestegnen.

Note:

Tallene er **estimerede og relative** og viser tobakkens samlede dødelighed i Region Østdanmark ud fra Sundhedsstyrelsens nationale tal (16.000 dødsfald om året). Regionen har **2,74 mio. indbyggere**, svarende til **46 % af Danmarks befolkning**. Hvis dødsfaldene fordeltes jævnt, ville Østdanmark have ca. **7.360 tobaksdødsfald**. Efter justering for forskelle i sundhed og rygeadfærd ligger det reelle niveau **lidt lavere – omkring 7.200 dødsfald årligt.**

Det betyder, at Region Østdanmark samlet set klarer sig **en smule bedre end landsgennemsnittet**, men rummer nogle af landets **mest udsatte kommuner**.

PATIENTFORENINGEN

Cand.merc.(mat.), Næstformand i Patientforeningen

Martin Wolffbrandt

Skovmarken 12, Blovstrød

3450 Allerød

Telefon: 25 53 18 91

Mail: mw@patientforeningen.dk

web: www.patientforeningen.dk